B&W-voorstel

Algemene gegevens

Titel	:	Veranderend beheer: op 40 locaties binnen de bebouwde kom van gazon naar bloemrijk gras
Portefeuillehouder	:	T.A.F.A. Klomberg
Begrotingsprogramma	:	Gebiedsontwikkeling
Draagt bij aan Global Goal(s)	:	Duurzame steden en gemeenschappen Klimaatactie Leven op het land
Rol van de gemeenteraad	:	Ter kennisneming
Zaaknummer	:	838317
Bijlage(n)	:	Projectplan 'Meer bloemrijk gras'

Voorstel

- Instemmen met de beheerwijziging van circa 8 hectare gazon op zo'n 40 locaties naar bloemrijk gras en de wijze van communiceren daarover naar onze inwoners.
- Instemmen om aanvullend budget ter grootte van € 41.000,00 per jaar beschikbaar te stellen voor de extra beheerkosten voor de omvorming naar bloemrijk gras, voor de jaren 2023 en 2024.
- De financiele gevolgen voor 2023 mee te nemen in de 1e Bestuursrapportage en de kosten voor 2024 te verwerken in de Kadernota 2024.

Aanleiding

- Het realiseren van meer bloemrijk gras is aangekondigd in het Integrale beheerplan Openbare ruimte (dec 2021) en het Biodiversiteitsplan (juni 2022).
- Verandering in beheer is een verandering in beeld en beleving en vraagt zorgvuldige communicatie.
- In 2020 zijn we gestart met een pilot om enkele strakgemaaide gazons anders te beheren, namelijk deze slechts twee keer te maaien en het maaisel af te voeren. Hierdoor ontstaat er in de loop der jaren 'bloemrijk gras'. Inmiddels wordt er 8 hectare op deze manier beheerd.
- Het aandeel bloemrijk gras breiden we in 2023 uit naar 16 hectare. Dit betekent een verhoging van het bestek met € 41.000,- per jaar. Mede hierdoor breiden we in 2024 het aandeel bloemrijk gras niet verder uit. Wellicht weer vanaf 2025.

Welk resultaat willen we met dit voorstel behalen?

- Biodiversiteit vergroten: gazon heeft nagenoeg geen ecologische waarde. Bloemrijk gras vergroot de mogelijkheden voor insecten en andere kleine dieren en er ontstaan nieuwe verbindingen tussen groengebieden en watergangen.
- Bijdragen aan klimaatadaptatie in de wijk: de bodem met bloemrijk gras is koeler dan onder kortgemaaid gras.
- Het draagvlak onder inwoners voor een natuurlijker beheerde openbare ruimte vergroten. Uit het burgerakkoord Rheden CO2 neutraal blijkt de interesse en draagvlak voor deze koers via verschillende besluiten 5.1 (minder monocultuur), 7.4 (van het gras af) en 7.5 (duurzaam maaibeleid).

Welke argumenten zijn er voor dit voorstel?

- Vergroten van de biodiversiteit in de gemeente
- Een bijdrage aan verkoeling in de dorpen
- Bewustwording bij onze inwoners

Wat zijn de risico's van dit voorstel?

- Niet alle inwoners zijn blij met een veranderende woonomgeving. Een traditioneel strak gemaaid gazon wordt door een deel van de inwoners beter gewaardeerd dan bloemrijk gras. We houden hier rekening mee door de uitbreiding van locaties ook nu weer te kiezen op enige afstand van de woningen en vooral aan de randen van de dorpen.
- De beheerswijziging levert niet direct het gewenste eindbeeld op. De huidige kruiden en in de bodem aanwezige zaden moeten zich met het gewijzigde beheer geleidelijk aan uitbreiden. Dit gaat naar verwachting ongeveer 7 jaar duren.
- De kans bestaat dat bijvoorbeeld via social media ophef ontstaat over het veranderend beheer. Dit is een van de redenen om vooraf te communiceren.

Waar moeten we rekening mee houden?

Financiële consequenties

- De kosten van het beheer van bloemrijk gras ligt hoger dan het beheer van gazon.
- In de huidige begroting zijn er op dit moment geen middelen beschikbaar om de extra kosten van € 41.000 per jaar te dekken. Voorgesteld wordt om de kosten voor 2023 mee te nemen in de 1e Bestuursrapportage en de kosten voor 2024 te verwerken in de Kadernota 2024.
- Het aanvullend budget moet ten goede komen van het groen budget: 662202 / 44501.
- In de onderstaande tabel is het overzicht gegeven van 2 separate B&W voorstellen, met beide consequenties voor hetzelfde budget (onderhoud groen : 662202 / 44501).
    - B&W voorstel "Veranderend beheer: op 40 locaties binnen de bebouwde kom van gazon naar bloemrijk gras" (€ 41.000)
    - B&W voorstel "Aanvullend budget maaien gazons voor 2023/2024" (€ 180.000)

Inzicht verloop beschikbaar budget 662202 / 44501	*Structureel/ incidenteel*	*2023*	*2024*	*2025*	*2026*
Budget	Structureel	880.220,00	880.220,00		
Af: aangegane verplichtingen					
Bij: inkomsten					
Beschikbaar					
Gevraagd budget		1.101.220,00	1.101.220,00		
Meenemen in de 1e Bestuursrapportage 2023 (bloemrijk gras)		41.000			
Meenemen in de 1e Bestuursrapportage 2023 (maaien gazon)		180.000			
Bij te ramen in de kadernota 2024 (bloemrijk gras)			41.000		
Bij te ramen in de kadernota 2024 (maaien gazon)			180.000		

Personele consequenties

- Niet van toepassing.

Communicatie en participatie

- Deze aanpak is tot stand gekomen mede op basis van de ervaringen van verschillende gemeenten in de regio via het *leernetwerk ecologisch beheer.*
- We informeren onze inwoners via pers en *social media.* Inwoners kunnen reageren op de voorgestelde locaties (zie ook projectplan 'Meer bloemrijk gras'). Op 40 nieuwe locaties komt een aankondiging te staan, medewerkers van de wijkteams hebben deze aankondiging beschikbaar als hand-out.
- De vorm en inhoud zijn afgestemd met de communicatieadviseur.

Evaluatie

- We evalueren de werkwijze na de tweede maaibeurt, eind 2023. In de toekomst willen we op een aantal locaties door bijvoorbeeld een (Van Hall Larenstein of Aeres of Yuverta) student of vrijwilligers de natuurlijke ontwikkeling laten monitoren.